

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

Střední škola obchodu,
služeb a podnikání
a Vyšší odborná škola

Kněžskodvorská 33/A, 370 04 České Budějovice

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Jméno autora: Mgr. Jitka Bílková

Datum vytvoření: 11. 1. 2013

Číslo DUMu: VY_32_INOVACE_09_AR1

Ročník: I.

Vzdělávací oblast: Odborné vzdělávání, technika aranžování

Obor vzdělávání: Aranžér

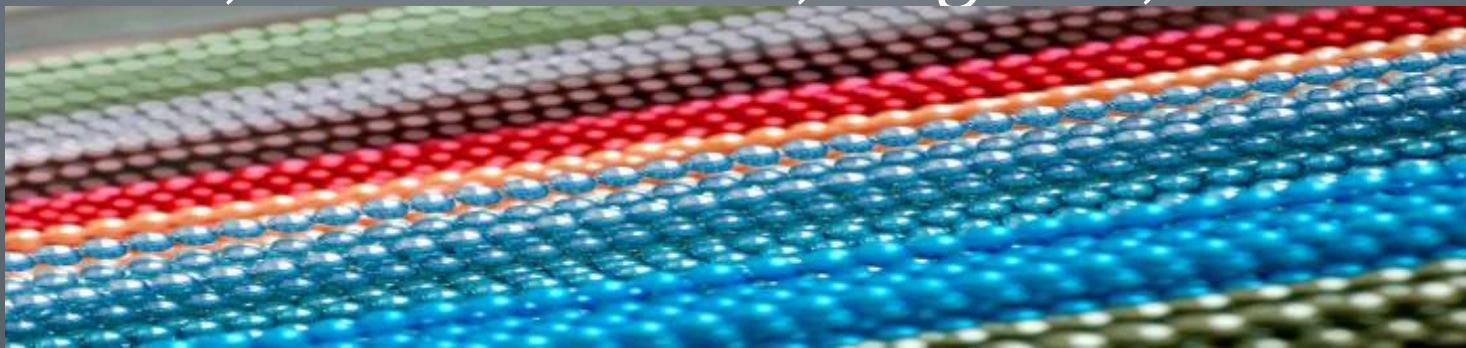
Tematický okruh: Barva a barevné řešení interiéru

Téma: Teorie barvy

**Metodický list/anotace: Prezentace – výklad; funkce barev, další dělení,
symbolika barev**

FUNKCE BARVY

- ovlivňuje vnímání prostoru – jeho velikost
- opticky sníží, zúží, zvětší prostor
- zdůrazňuje nebo potlačuje předmět
- zvýrazní obrysy, tvar
- upozorní – snížený pohled, zúžená místa, sleva
- promlouvá – využití na obaly, reklamu
- symbolika barev – červená – oheň, krev, láska; černá – smutek, elegance, atd.

DĚLENÍ BAREV

Přehled dalších způsobů dělení barev:

A. **PODLE PESTROSTI :**

chromatické barvy = *pestré* : jsou barvy teplé i studené

- **červená, žlutá, modrá**
- **vyznačují se :**
 - **a/ světlostí**- pak mluvíme o tzv. **valéru** barvy = odstínu téže barvy od nejsvětlejší po nejtmaší
 - **b/sytostí** = je charakterizována čistotou barevného tónu

achromatické barvy = *neutrální* = *nepestré*

- **černá , bílá a šedá** = liší se pouze světlostí

Dalším druhem barev jsou :

- **LOMENÉ BARVY** = vzniknou smícháním dvou barev, je to okamžik, kdy se změní původ. barva na tón nové barvy a nádech barvy původní- např. oranžovo-žlutá, žluto-oranžová

DĚLENÍ BARVY

A. Z PSYCHOLOGICKÉHO HLEDISKA :

1. **TEPLÉ BARVY** = barvy pravé části barevného kruhu = barvy slunce, tepla, žáru, ohně, léta, babího léta a podzimu

- např. červená, žlutá, oranžová, žlutozelená
- na obraze vystupují z plochy, klademe je do spodní části obrazu, opticky zvětšují prostor, rozjasňují naši náladu

2. **STUDENÉ BARVY** = barvy levé části barevného kruhu

- barvy chladu, vodní hladiny, zimy, ledu, dálek
- např. zelená, modro-zelená, zelenomodrá, modrá, fialová
- na obraze ustupují do pozadí, klademe je do středního a zadního plánu obrazu - jsou to barvy stínů, výšek a dálek = vzbuzují dojem dálky a hloubky,

klipart

LADĚNÍ BARVY

ladí spolu:

- a/ **barvy komplementární** = jedná se o tzv. ostré ladění /červená+ zelená – leží v barevném kruhu proti sobě/
- b/ **jedna barva nepestrá + pestré barvy** /např. černá + ostatní pestré b./
- c/ **příbuzné barvy**= odstíny jedné barvy

Barevná kompozice a perspektiva

- Platí, že **barvy teplé** patří do popředí obrazu, **barvy studené** do pozadí - je to dáno tzv. **barevnou perspektivou** = ta vychází z budování prostorových vztahů pomocí optických a jiných vlastností barev

Využití vlastností barev

KONTRAST

- je to barevný protiklad

A) rozlišujeme kontrast barev **doplňkových** - Ž x M, F x Z- jen přesné tóny, leží v bar, kruhu proti sobě

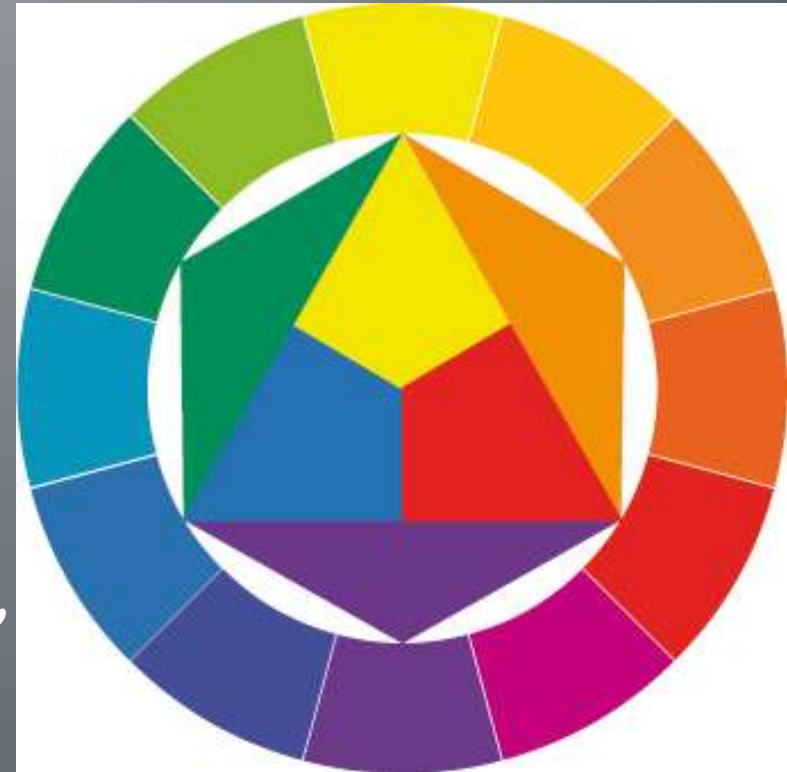
- využíváme ho pro zvýraznění, oživení prostoru i plochy,
- ne v poměru 1:1, jinak neklid

B) kon. **světlá – tmavá**

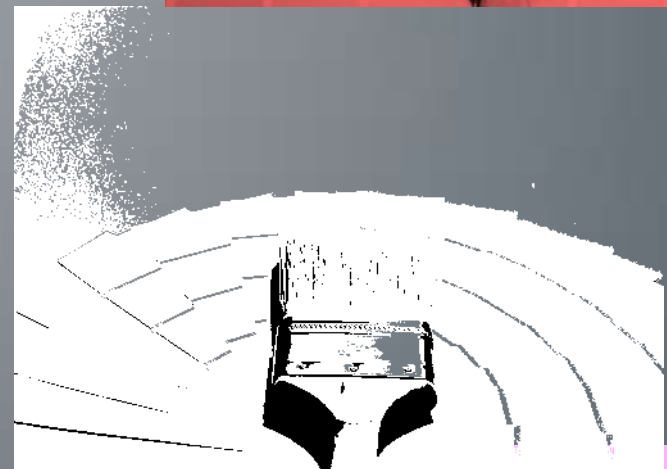
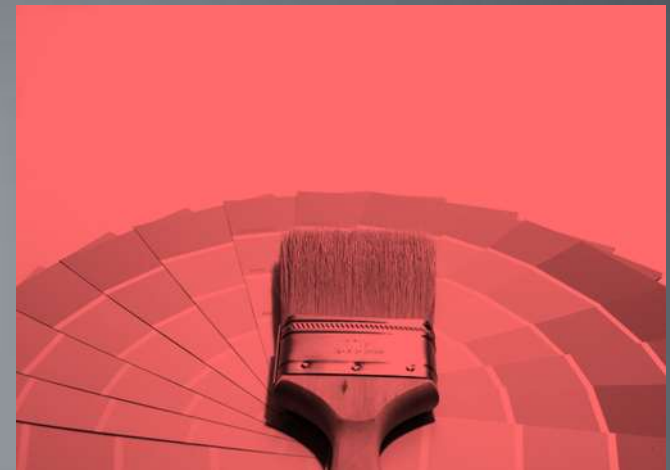
C) kon. **teplá – studená**

TÓN V TÓNU

- Ladění barev, které jsou **příbuzné**
= leží v kruhu vedle sebe => působí jemně,
neagresivně

Obr. 1

**Změnou barevnosti motivu měníme
atmosféru, náladu, mění se možnosti užití
motivů**

klipart

IDENTIFIKAČNÍ SCHOPNOST BAREV

- BARVA NENÍ JENOM TÓNEM, ALE OBSAHUJE V SOBĚ ŘADU VÝZNAMŮ
- V reklamě a propagaci tyto vlastnosti využíváme

Seznámíme se se základními významy barev

- *Oranžová - Je symbolem veselí , optimismu a radosti ze života. Je to teplá, pozitivní, povzbuzující barva, která pomáhá proti depresím, pesimismu a nespokojenosti. Zvětšuje pocit živosti, ctižádosti, chuť k aktivitám, barva odvahy a síly. Je žhavá, ohnivá, pronikne, zahřeje a rozsvítí, zanechá efektní dojem. Tato barva, stvořená z tónů červené a žluté, obsahuje aktivační, povzbuzující vlastnosti.*

SYMBOLIKA BAREV

- **Růžová** - Obsahuje jemnější kvality červené a je označována jako barva srdce. Symbolizuje lásku, náklonnost a oddanost . Je to barva čistých duševních citů, lásky, barva něhy, jemnosti. Barva jemného způsobu života, elegance, slavnostních nálad a sentimentálních citů . Lidé, jejichž oblíbenou barvou je růžová, jsou požitkáři, vrhají se do všeho, co jim dělá radost.
- **Červená** - Je symbolem chuti do života, výrazem emocí a lásky k životu, zdolávání nesnází. Je to barva ohnivého východu slunce, má největší schopnost aktivovat. Odpovídá životní síle, pocitu hodnoty a sebedůvěry ve vlastní možnosti. Červená dodává všem aktivitu. Děti, které mají problémy s učením, by měly dělat úkoly pod červeným světlem. Značí zrození, bolest, STOP, lásku, revoluci, krev...

SYMBOLIKA BAREV

- **Hnědá** - Je temnější oranžová, je to barva země, a to také tvoří její charakter. Základní význam hnědé = potřeba bezpečí, tepla a útulnosti, spojená s touhou po jednoduchém, klidném, s přírodou spjatém životě. Lidé, kteří mají rádi hnědou, stojí pevně na zemi, jsou spořiví a spjatí s domovem. Nehledají životní změny, nejraději by vše nechali tak, jak to je. Barva znamená stabilitu, zajištění, dar růstu a reality, uspokojuje potřeby po jistotě a blahobytu.
- **Žlutá** - Je nejsvětější z pestrých barev, působí jasně, povzbudivě, zahřívá a rozveseluje. Je to symbol moudrosti, vysoké inteligence a myšlení. Svým pozitivním chvěním působí žlutá povzbudivě na nervy a dává pocit svobodného, nezatíženého, uvolnění a osvobození. Zastupuje většinou radost, veselí a chuť do života, podporuje schopnost kontaktu, oživuje veškeré myšlení. Barva slunce, svitu, záře

SYMBOLIKA BAREV

- **Zelená** - Je barva přírody, bujné vegetace a počátku jara, symbolizuje hojnost, růst, nový začátek a rozvoj. Pohled do zelené uklidňuje nervy, oživuje oči, posiluje smysly a dává pocit klidu a zotavení. Zelená =barva smiřující, zušlechťující, osvěžující. Díky svému uklidňujícímu účinku je zelená velmi působivá pro nervózní lidi. Podporuje koncentraci.
- **Modrá** - klid, mír, uvolnění a vyváženost. Modro nebe, pocit dálek a vnitřní svobody. Je to také barva touhy, odevzdanosti, víry a věrnosti. Lidé, kteří mají rádi modrou, mají většinou vyrovnaný charakter a jsou schopni se přizpůsobit, jsou citliví a věrní. Modrá podporuje schopnost k vyváženosti a mírnosti, a stává se tak pomocí pro stresované lidi. Barva vody, moře, ledu, dálek, volnosti, míru...

- **Fialová** - symbolizuje změnu, překročení a přenesení jinam. Je to sjednocení dvou opačných pólů, spojení dvou kontrastních, energetických faktorů. Fialová je barva inspirace, mystiky, magie a kouzla. Ve fialové se tedy sjednocují dva protiklady, totiž modrý klid a červená pohonná síla.
- **Bílá** - je symbolem čistoty, jasnosti, vznešenosti a nevinnosti. Zdůrazňuje existenci světla, rozpuštění veškeré hrubosti. Spolehlivost, upřímnost a láska k pravdě jsou nejčastější vlastností milovníků bílé. Barva sněhu, zimy, čistoty, nevinnosti.
- **Černá** - Odpovídá výrazu smutku, ztráty, beznaděje, nevysvětlitelného, tajemného. Je to barva smrti, přísná, nachází ale výraz při zvláštních slavnostech a důstojných příležitostech. Černá je v protikladu ke všemu, co je pestré, co se raduje ze života a co je povzbuzující. Ten, kdo má černou v oblibě, vyjadřuje, že rád potlačuje vnitřní přání a potřeby a že se o to raději obklopuje tajemnem a neproniknutelností, aby vypadal zajímavě.

Citace a odkazy. Literatura

Obr. 1 AHRENS. File:Farbkreis Itten 1961.png - *Wikimedia Commons* [online]. [cit. 1.2.2013]. Dostupný na WWW:

http://commons.wikimedia.org/wiki/File:Farbkreis_Itten_1961.png

Zdroj klipartů: MS Office, Verze: 14.0.6129.5000(32bitová verze)

SZALAY, Julius. *Aranžování*. Praha: SPN, 1983, ISBN 14-497-83